

Số: ~~1707~~ 1707/TCDL-VP
V/v cung cấp thông tin phục vụ
đại biểu Quốc hội

Hà Nội, ngày 27 tháng 11 năm 2019

Kính gửi: Tổng Thư ký Quốc hội

Thực hiện công văn số: 3383/TTKQH-TV ngày 22/11/2019 của Tổng Thư ký Quốc hội về việc cung cấp thông tin phục vụ đại biểu Quốc hội. Tổng cục Du lịch xin cung cấp các thông tin, số liệu về thực trạng nhân lực ngành du lịch Việt Nam hiện nay, cụ thể như sau:

1. Thực trạng

- Theo thống kê sơ bộ (số liệu tháng 6/2019), hiện nay ngành Du lịch có khoảng 2,5 triệu lao động, trong đó có khoảng 800.000 lao động trực tiếp, với 45% được đào tạo chuyên ngành du lịch, 35% được đào tạo chuyên ngành khác, 20% chưa qua đào tạo chính quy, được huấn luyện tại chỗ, đào tạo theo hình thức truyền nghề.

- Có gần 200 cơ sở đào tạo du lịch, trong đó 62 trường đại học có khoa du lịch, 55 trường cao đẳng (trong đó có 10 trường chuyên đào tạo về du lịch, 45 trường đào tạo ngành du lịch) và 75 trường trung cấp, trung tâm dạy nghề.

- Về ngoại ngữ: Có trên 60% lao động du lịch sử dụng được ngoại ngữ. Nhân lực biết ngoại ngữ nhiều nhất là tiếng Anh (chiếm 42% nhân lực toàn Ngành), trong đó chỉ có 15% số nhân lực có trình độ đại học, đọc, nói và giao tiếp thông thạo. Số này chủ yếu nằm vào nhóm nhân lực làm hướng dẫn du lịch, lễ tân khách sạn.

- Về tin học: Số lao động sử dụng được công nghệ thông tin chiếm 72,04% tổng số lao động du lịch.

- Theo dự báo, năm 2020, Việt Nam cần khoảng 1 triệu lao động trực tiếp, năm 2025 cần khoảng 1,6 triệu và năm 2030 cần khoảng 2,3 - 2,4 triệu lao động trực tiếp.

Ngoài ra, trong khuôn khổ Dự án *Phát triển nguồn nhân lực Du lịch Việt Nam* (2005-2010) và Dự án *Chương trình phát triển du lịch có trách nhiệm với môi trường và xã hội* do Liên minh Châu Âu tài trợ, Hội đồng Cấp chứng chỉ nghiệp vụ Du lịch (VTCB) đã cấp chứng chỉ công nhận 2.587 đào tạo viên, 18 giảng viên do Dự án đào tạo; công nhận 67 đánh giá viên theo tiêu chuẩn VTOS; hoàn thiện và thành lập các trung tâm đánh giá tại các cơ sở đào tạo và các doanh nghiệp du lịch đạt 74 Trung tâm.

Trong khuôn khổ hợp tác ASEAN và Chính phủ Úc, Chương trình hợp tác phát triển ASEAN-Australia đã đào tạo và cấp chứng chỉ cho 14 đào tạo viên và 14 thẩm định viên/đánh giá viên các nghề phục vụ buồng, chế biến món ăn, lễ tân, nhà hàng, điều hành tour và đại lý lữ hành theo tiêu chuẩn ASEAN.

Tồn tại, hạn chế:

- Thiếu nhân lực có trình độ chuyên môn cao đặc biệt là quản trị cấp cao trong doanh nghiệp du lịch.
- Trình độ ngoại ngữ của lao động ngành du lịch còn hạn chế và thiếu lao động biết ngoại ngữ của một số thị trường trọng điểm (ví dụ, trong tổng số trên 16.000 HDV quốc tế chỉ có 577 HDV tiếng Nhật, 422 HDV tiếng Nga, 312 HDV tiếng Hàn, 264 HDV tiếng Tây Ban Nha).
- Thiếu lao động cục bộ trong mùa cao điểm ở một số trung tâm du lịch.
- Quy mô đào tạo tăng mạnh nhưng chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế, hệ thống giáo trình chưa phù hợp, chất lượng đội ngũ giảng viên chưa cao, liên kết giữa nhà trường và doanh nghiệp chưa chặt chẽ, các chính sách, hành lang pháp lý cho tổ chức đào tạo nguồn nhân lực du lịch chưa thực sự phù hợp...

2. Giải pháp:

2.1. Giải pháp cấp bách

- Tăng cường liên kết giữa cơ sở đào tạo với các doanh nghiệp sử dụng lao động.
- Đẩy mạnh đào tạo tại chỗ trong các doanh nghiệp, đào tạo trực tuyến... Huy động nguồn lực xã hội, đặc biệt các tập đoàn lớn trong việc bồi dưỡng, đào tạo nguồn nhân lực du lịch.
- Ứng dụng công nghệ trong hoạt động hướng dẫn và thuyết minh... tại các điểm du lịch, các cơ sở kinh doanh du lịch nhằm khắc phục tình trạng thiếu hụt lao động, nhất là đối với HDV ngoại ngữ hiếm.

2.2. Giải pháp lâu dài

- Ban hành cơ chế, chính sách khuyến khích đào tạo nguồn nhân lực du lịch chất lượng cao.
- Đổi mới chương trình, phương pháp giảng dạy, chú trọng thực hành nghề, tăng cường kỹ năng, chuyên môn nghiệp vụ và ngoại ngữ; nâng cao trình độ giảng viên, giáo viên.
- Thành lập Hội đồng nghề du lịch quốc gia (NTPB) và Hội đồng chứng nhận nghề du lịch (TPCB) để chuẩn hóa và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch.

Tổng cục Du lịch trân trọng đề nghị Văn phòng Bộ tổng hợp, báo cáo lãnh đạo Bộ./. *L*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, THTĐPC (HTTH 05).

TỔNG CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Trùng Khánh